Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK TRIBUNÁLU (devátého senátu)

2. října 2024*

„Veřejná služba – Smluvní zaměstnanci – Disciplinární řízení – Disciplinární sankce – Ukončení smlouvy bez výpovědní doby – Vyšetřování úřadu OLAF – Náhrada léčebných výdajů – Článek 266 SFEU – Rozhodnutí přijaté ke splnění povinností vyplývajících z rozsudku Tribunálu – Opatření vyplývající ze zrušujícího rozsudku – Překážka věci pravomocně rozsouzené – Vada řízení – Článek 12 přílohy IX služebního řádu – Projednání s disciplinární komisí – Právo na obhajobu – Odpovědnost – Majetková a nemajetková újma“

Ve věci T-669/22,

IP, zástupci: J. Martins, avocat,

žalobce,

proti

Evropské komisi, zástupci: M. Brauhoff, jako zmocněnkyně,

žalované,

TRIBUNÁL (devátý senát),

ve složení: L. Truchot (zpravodaj), předseda, H. Kanninen a R. Frendo, soudci,

za soudní kancelář: V. Di Bucci, vedoucí,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na to, že účastníci řízení ve lhůtě tří týdnů od okamžiku, kdy bylo účastníkům řízení doručeno sdělení o ukončení písemné části řízení, nepodali žádost o konání jednání, a poté, co za těchto okolností na základě čl. 106 odst. 3 jednacího řádu Tribunálu stanovil, že bude rozhodováno bez konání ústní části řízení,

vydává tento

* Jednací jazyk: portugalština.

Rozsudek [1]

1 Žalobou podanou na základě článku 270 SFEU se žalobce IP domáhá zrušení rozhodnutí Evropské komise ze dne 18. ledna 2022, kterým mu byla uložena disciplinární sankce ve formě ukončení pracovní smlouvy bez výpovědní doby (dále jen „napadené rozhodnutí“), a dále náhrady újmy, jež mu údajně vznikla v důsledku tohoto rozhodnutí.

I. Skutečnosti předcházející sporu

[*omissis*]

C. K původnímu rozsudku

13 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 21. února 2020 podal žalobce žalobu znějící na zrušení rozhodnutí ze dne 21. srpna 2019.

14 Rozsudkem ze dne 6. října 2021, IP v. Komise (T-121/20, dále jen „původní rozsudek“, EU:T:2021:665), zrušil Tribunál toto rozhodnutí poté, co vyhověl šestému žalobnímu důvodu žalobce vycházejícímu z porušení čl. 10 písm. h) přílohy IX služebního řádu, podle kterého je třeba ke stanovení závažnosti porušení služebních povinností a k rozhodnutí o tom, jakou disciplinární sankci žalobci uložit, vzít v úvahu „otázku, zda je porušení služebních povinností spojeno s opakovaným jednáním nebo chováním“, aniž zkoumal ostatní žalobní důvody.

15 Za tímto účelem Tribunál konstatoval, že článek 26 služebního řádu stanoví soubor záruk, jejichž cílem je chránit úředníka, jelikož brání tomu, aby rozhodnutí přijatá administrativou, která se dotýkají jeho služebního poměru, byla založena na skutečnostech, jejichž existence vyplývá z dokumentů nezařazených do jeho osobního spisu. Rozhodl tak, že s ohledem na zásadní úlohu osobního spisu při ochraně a informování úředníka nemůže být rozhodnutí o uložení sankce, i když bylo předtím založeno do osobního spisu úředníka, vůči němu použito nebo dovoláváno, pokud již na toto rozhodnutí v uvedeném spise neexistuje žádný odkaz.

16 Tribunál dodal, že právo přiznané administrativě vycházet z rozhodnutí o sankci, které bylo vymazáno z osobního spisu úředníka, aby dospěla k závěru o opakovaném porušení služebních povinností ve smyslu článku 10 přílohy IX služebního řádu, by v tomto ohledu znamenalo zbavení článku 27 této přílohy užitečného účinku.

17 Tribunál z toho vyvodil, že rozhodnutí ze dne 21. srpna 2019, co se týče opakovaného porušení služebních povinností, vychází z disciplinární sankce, na niž neexistuje žádný odkaz v osobním spise dotyčného úředníka poté, co bylo vyhověno žádosti o výmaz rozhodnutí o uložení sankce z uvedeného spisu podané žalobcem na základě ustanovení článku 27 přílohy IX služebního řádu, porušilo práva, která služební řád přiznává úředníkům.

[1] – Jsou uvedeny pouze body tohoto rozsudku, jejichž zveřejnění Tribunál považuje za účelné.

D. K obnovení disciplinárního řízení v návaznosti na původní rozsudek a postup před zahájením soudního řízení

18 Za účelem splnění povinností vyplývajících z původního rozsudku předvolal tripartitní OOUPS složený z generální ředitelky generálního ředitelství pro lidské zdroje a bezpečnost, generálního ředitele generálního ředitelství pro hospodářské a finanční záležitosti a zástupce generálního ředitele generálního ředitelství pro zemědělství a rozvoj venkova (dále jen „tripartitní OOUPS“) žalobce k novému slyšení.

19 Dne 3. prosince 2021 se konalo slyšení prostřednictvím videokonference. Žalobce byl zastoupen advokátem.

20 Dne 18. ledna 2022 přijal tripartitní OOUPS napadené rozhodnutí, kterým uložil žalobci disciplinární sankci ve formě ukončení pracovní smlouvy bez výpovědní doby.

21 V napadeném rozhodnutí tripartitní OOUPS uvedl, že žalobci bylo vytýkáno, že předložil PMO dvě žádosti o náhradu léčebných výdajů, které ve skutečnosti neodpovídají zaplaceným částkám nebo poskytnuté péči (bod 16 napadeného rozhodnutí). Kvalifikoval tyto činy jako „pokus o podvod týkající se rozpočtu Evropské unie“, což podle jeho názoru představuje zvlášť závažné pochybení (bod 41 napadeného rozhodnutí). Konečně stanovil sankci, která má být přijata s ohledem na kritéria definovaná v článku 10 přílohy IX služebního řádu (body 39 až 52 napadeného rozhodnutí).

[*omissis*]

II. Návrhová žádání účastníků řízení

24 Žalobce navrhuje, aby Tribunál:

– zrušil napadené rozhodnutí a rozhodnutí o zamítnutí stížnosti;

– uložil Komisi, aby mu zaplatila náhradu újmy, jejíž výše je ponechána na posouzení Tribunálu;

– uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

25 Komise navrhuje, aby Tribunál:

– žalobu zamítl;

– uložil žalobci náhradu nákladů řízení.

III. Právní otázky

A. K návrhovým žádáním znějícím na zrušení

[*omissis*]

3. K věci samé

[*omissis*]

a) K prvnímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení překážky věci pravomocně rozsouzené, zásad řádné správy, ochrany legitimního očekávání a ne bis in idem stanovených v článku 50 Listiny, povinnosti jednat s náležitou péčí, jakož i povinnosti uvést odůvodnění

[*omissis*]

2) K porušení překážky věci pravomocně rozsouzené, zásady ochrany legitimního očekávání a zásady ne bis in idem

[*omissis*]

i) K porušení překážky věci pravomocně rozsouzené

53 Je třeba uvést, že žalobce tvrdí, že nesprávné právní posouzení, které odůvodnilo zrušení rozhodnutí ze dne 21. srpna 2019 původním rozsudkem, mělo za následek zrušení celého disciplinárního řízení. V podstatě totiž tvrdí, že tripartitní OOUPS porušil překážku věci pravomocně rozsouzené, kterou zakládá původní rozsudek, když pokračoval v disciplinárním řízení na základě týchž skutečností a odůvodnění jako disciplinární řízení, které vedlo k přijetí rozhodnutí ze dne 21. srpna 2019. Komise se při plnění povinností vyplývajících z původního rozsudku dopustila nesprávného právního posouzení tím, že jej vyložila v tom smyslu, že v disciplinárním řízení lze pokračovat, třebaže pokračování v řízení nebylo při neexistenci nových skutkových okolností možné.

54 Komise argumentaci žalobce zpochybňuje.

55 Úvodem je třeba poznamenat, že otázka, zda bylo protiprávností, v níž tkví zrušení rozhodnutí ze dne 21. srpna 2019, dotčeno celé řízení nebo jen jeho část, je nezávislá na otázce, na níž je založena tato část prvního žalobního důvodu a která spočívá v určení, zda bylo možné v disciplinárním řízení pokračovat. Vzhledem k tomu, že přezkum druhého žalobního důvodu, vycházejícího z absence nového projednání s disciplinární komisí, bude zahrnovat určení – za předpokladu, že lze v disciplinárním řízení pokračovat – v jaké fázi v něm lze pokračovat, umožní tento přezkum odpovědět na první z těchto otázek. Tato otázka tedy bude zkoumána v rámci tohoto žalobního důvodu.

56 Podle ustálené judikatury představují zrušující rozsudky vydané unijními soudy poté, kdy se stanou konečnými, překážku věci pravomocně rozsouzené. Tato překážka se nevztahuje pouze na výrok zrušujícího rozsudku, nýbrž i na odůvodnění, které je nezbytnou oporou jeho výroku, a je od něj proto neoddělitelné (viz rozsudek ze dne 29. listopadu 2018, National Iranian Tanker Company v. Rada, C-600/16 P, EU:C:2018:966, bod 42 a citovaná judikatura; rozsudek ze dne 13. prosince 2018, Kakol v. Komise, T-641/16 RENV a T-137/17, nezveřejněný, EU:T:2018:958, bod 74).

57 Překážka věci pravomocně rozsouzené, kterou rozsudek zakládá, se nicméně váže pouze ke skutkovým a právním otázkám, které byly skutečně nebo nutně rozhodnuty (viz rozsudek ze dne 13. prosince 2018, Kakol v. Komise, T-641/16 RENV a T-137/17, nezveřejněný, EU:T:2018:958, bod 74 a citovaná judikatura).

58 Zruší-li Tribunál akt orgánu, je tento orgán podle čl. 266 prvního pododstavce SFEU povinen přijmout opatření vyplývající z rozsudku Tribunálu (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 8. září 2020, Komise a Rada v. Carreras Sequeros a další, C-119/19 P a C-126/19 P, EU:C:2020:676, bod 56).

59 Článek 266 SFEU však nespecifikuje povahu opatření, která má dotyčný orgán přijmout za účelem takového splnění povinností, takže je na tomto orgánu, aby tato opatření identifikoval (viz rozsudek ze dne 8. září 2020, Komise a Rada v. Carreras Sequeros a další, C-119/19 P a C-126/19 P, EU:C:2020:676, bod 57 a citovaná judikatura).

60 Za účelem splnění povinnosti, kterou mu ukládá článek 266 SFEU, tedy přísluší orgánu, jehož akt je unijním soudem prohlášen za neplatný, určit opatření požadovaná pro vykonání zrušujícího rozsudku tím, že využije posuzovací pravomoci, kterou za tímto účelem disponuje, přičemž se řídí použitelnými ustanoveními unijního práva, jakož i výrokem a odůvodněním rozsudku, který je povinen vykonat. Konkrétně je orgán povinen respektovat nejen výrok rozsudku, ale i odůvodnění, které k němu vedlo a tvoří jeho nezbytnou oporu v tom smyslu, že je nezbytné pro určení přesného smyslu toho, co bylo ve výroku rozhodnuto. Přesné důvody protiprávnosti konstatované ve výroku, které musí dotyčný orgán zohlednit při nahrazení zrušeného aktu, totiž ukazuje toto odůvodnění (viz rozsudek ze dne 10. listopadu 2021, Di Bernardo v. Komise, T-41/20, nezveřejněný, EU:T:2021:778, bod 61 a citovaná judikatura).

61 Mimoto článek 266 SFEU zavazuje orgán, jehož akt byl prohlášen za neplatný, pouze v míře nezbytné k zajištění splnění povinností vyplývajících ze zrušujícího rozsudku (viz rozsudek ze dne 8. září 2020, Komise a Rada v. Carreras Sequeros a další, C-119/19 P a C-126/19 P, EU:C:2020:676, bod 57 a citovaná judikatura).

62 V projednávaném případě Tribunál v původním rozsudku rozhodl, že se tripartitní OOUPS dopustil nesprávného právního posouzení, když v rozhodnutí ze dne 21. srpna 2019 vycházel, co se týče opakovaného porušení služebních povinností, z důtky uložené žalobci před skutky, které jsou předmětem uvedeného rozhodnutí, přestože žádosti žalobce o výmaz všech odkazů na tuto sankci z osobního spisu bylo vyhověno. Tribunál rozhodl, že toto nesprávné právní posouzení vedlo tripartitní OOUPS k tomu, že tuto sankci protiprávně zohlednil jako přitěžující okolnost na základě kritéria opakovaného porušení služebních povinností stanoveného v čl. 10 písm. h) přílohy IX služebního řádu, což je okolnost, která hrála rozhodující úlohu při volbě uložené sankce. Tribunál tedy učinil závěr, že dotčené nesprávné právní posouzení je takové povahy, že vede ke zrušení rozhodnutí ze dne 21. srpna 2019.

63 Z původního rozsudku vyplývá, že Tribunál zrušil rozhodnutí ze dne 21. srpna 2019 z důvodu nesprávného právního posouzení, které se vyznačovalo tím, že tripartitní OOUPS zohlednil pro účely opakovaného porušení služebních povinností skutečnosti, ke kterým došlo před vytýkanými skutky, a obeznámení vyplývající z dokumentu obsaženého v osobním spisu žalobce, jež však v tomto spisu být neměla. Zohlednění těchto skutečností mělo vliv na volbu sankce, kterou orgán uložil žalobci. Tribunál se naproti tomu nevyjádřil k věcné podstatě skutků vytýkaných žalobci, za které byly postupně uloženy dvě disciplinární sankce, ani k legalitě ostatních důvodů tohoto rozhodnutí.

64 Tribunál tak pouze konstatoval protiprávnost odůvodnění uvedeného rozhodnutí v tom, že Komise vycházela z kritéria opakovaného porušení služebních povinností.

65 Z toho vyplývá, že výrok tohoto rozsudku a odůvodnění, které tvoří jeho nezbytnou oporu, jež zakládají překážku věci pravomocně rozsouzené, nebránily pokračování disciplinárního řízení a uložení nové sankce na základě vytýkaných skutečností, které nebyly tímto rozsudkem zpochybněny.

66 V případě přijetí nového rozhodnutí však původní rozsudek ukládal tripartitnímu OOUPS, aby toto rozhodnutí nezaložil na stejných důvodech připomenutých v bodě 63 výše, které spočívaly na kritériu opakovaného porušení služebních povinností.

67 Z napadeného rozhodnutí přitom nevyplývá, že by tripartitní OOUPS vycházel z takových důvodů. Jak vyplývá z bodu 21 výše, tripartitní OOUPS v napadeném rozhodnutí uvedl, že žalobci bylo vytýkáno, že předložil PMO dvě žádosti o náhradu léčebných výdajů, které ve skutečnosti neodpovídají zaplaceným částkám nebo poskytnuté péči. Kvalifikoval tyto činy jako „pokus o podvod týkající se rozpočtu Evropské unie“, což podle jeho názoru představuje zvlášť závažné pochybení. Konečně určil sankci, která má být přijata s ohledem na kritéria vymezená v článku 10 přílohy IX služebního řádu, přičemž výslovně vyloučil zohlednění kritéria opakovaného porušení služebních povinností a v tomto ohledu vycházel z toho, že rozhodnutí ze dne 19. listopadu 2010 již není obsaženo v osobním spise žalobce.

68 Tripartitní OOUPS tak nezohlednil disciplinární sankci ve formě důtky uloženou žalobci před vytýkanými skutky.

69 Lze tedy konstatovat, že tripartitní OOUPS neporušil překážku věci pravomocně rozsouzené, kterou zakládá původní rozsudek, když pokračoval v disciplinárním řízení. Výtku žalobce vycházející z porušení původního rozsudku tripartitním OOUPS je tedy třeba zamítnout.

[*omissis*]

b) Ke druhému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z absence nového projednání s disciplinární komisí

93 V rámci druhého žalobního důvodu vytýká žalobce Komisi, že v návaznosti na vyhlášení původního rozsudku a pokračování disciplinárního řízení vedeného proti němu nepředložila věc disciplinární komisi prostřednictvím předložení nové zprávy. Tripartitní OOUPS tím, že přijal napadené rozhodnutí na základě stanoviska disciplinární komise ze dne 27. dubna 2018, které zohlednilo rozhodnutí ze dne 19. listopadu 2010, jímž mu byla uložena důtka a jež bylo nicotné, nesprávně splnil povinnosti vyplývající z původního rozsudku a porušil několik ustanovení Listiny a Smlouvy o EU.

94 Podpůrně žalobce v podstatě tvrdí, že i kdyby se tripartitní OOUPS rozhodl znovu zahájit dotčené disciplinární řízení na základě článku 11 přílohy IX služebního řádu, která nevyžaduje projednání s tímto orgánem, nemohl mu uložit sankci ve formě skončení pracovního poměru, ale mohl mu pouze udělit písemnou výstrahu nebo důtku.

95 Komise odpovídá, že nové projednání s disciplinární komisí nebylo nutné. Předně disciplinární komise již rozhodla o nepopíratelnosti skutečností, aniž byly zpochybněny původním rozsudkem. Dále po přijetí rozhodnutí ze dne 21. srpna 2019 nenastala žádná nová skutečnost. Konečně jediným důsledkem, který je třeba vyvodit z původního rozsudku za účelem volby vhodné sankce, je nutnost nepřihlížet k důtce uložené žalobci.

[*omissis*]

2) K nedostatečnému splnění povinností vyplývajících z původního rozsudku

99 Jak vyplývá z bodu 93 výše, vytýká žalobce Komisi, že nesprávně splnila povinnosti vyplývající z původního rozsudku z důvodu absence nového projednání s disciplinární komisí. Je třeba uvést, že v tomto žalobním důvodu se v podstatě dovolává porušení článku 266 SFEU v tom, že se tripartitní OOUPS dopustil procesní vady.

100 Úvodem je třeba poznamenat, že článek 11 přílohy IX služebního řádu, který se týká disciplinárního řízení bez předchozího projednání s disciplinární komisí, stanoví:

„Orgán oprávněný ke jmenování může rozhodnout o udělení písemné výstrahy nebo důtky bez projednání s komisí. Předtím, než orgán oprávněný ke jmenování uvedené opatření přijme, musí být příslušný úředník vyslechnut.“

101 Podle čl. 12 odst. 1 přílohy IX služebního řádu, který se týká povinnosti příslušného orgánu předat disciplinární komisi zprávu, „[o]rgán oprávněný ke jmenování předloží disciplinární komisi zprávu jasně uvádějící vytýkané skutečnosti a případně okolnosti, za kterých k nim došlo, včetně případných přitěžujících nebo polehčujících okolností“.

102 Podle čl. 49 odst. 1 pracovního řádu, na kterém je sankce uložená žalobci zčásti založena, „[p]o skončení disciplinárního řízení podle přílohy IX služebního řádu, která se použije obdobně, může být pracovní poměr skončen bez výpovědi z disciplinárních důvodů v závažných případech, pokud dočasný zaměstnanec úmyslně nebo z nedbalosti závažným způsobem poruší své povinnosti“.

103 Je třeba poukázat na to, že tripartitní OOUPS v napadeném rozhodnutí rozhodl o uložení sankce ve formě skončení pracovního poměru žalobce bez výpovědní doby, která není uvedena mezi těmi, které mu článek 11 přílohy IX služebního řádu umožňuje uložit bez projednání s disciplinární komisí. Mimoto mezi právními východisky napadeného rozhodnutí je uvedeno stanovisko disciplinární komise.

104 Je tedy třeba konstatovat, že při přijímání napadeného rozhodnutí vycházel tripartitní OOUPS z článku 12 přílohy IX služebního řádu, a nikoli z článku 11 téže přílohy.

105 Žalobní důvod vycházející z porušení článku 266 SFEU je proto třeba zkoumat v rozsahu, v němž tripartitní OOUPS nevedl řízení před disciplinární komisí podle článku 12 přílohy IX služebního řádu.

106 Podle ustálené judikatury musí být v řízení, v němž má být zrušený akt nahrazen, pokračováno k okamžiku, kdy nastala protiprávnost, jelikož zrušení aktu se nutně nedotýká přípravných aktů. Zrušení aktu, kterým se ukončuje správní řízení sestávající z několika fází, nevede nutně ke zrušení celého postupu před přijetím napadeného aktu, a to bez ohledu na věcné či procesní

důvody zrušujícího rozsudku. Autor aktu tak musí přijmout nahrazující akt, jakoby se nacházel v okamžiku, kdy přijal akt, jenž byl zrušen (viz rozsudek ze dne 10. listopadu 2021, Di Bernardo v. Komise, T-41/20, nezveřejněný, EU:T:2021:778, body 89 a 90 a citovaná judikatura).

107 Vzhledem k tomu, že žalobce tvrdí, že v řízení, v němž má být rozhodnutí ze dne 21. srpna 2019 nahrazeno, nebylo pokračováno k okamžiku, kdy nastala protiprávnost, je třeba určit, v jakém okamžiku protiprávnost nastala, a posoudit, zda v řízení bylo pokračováno k tomuto okamžiku. Za tímto účelem je třeba zkoumat, zda stanovisko disciplinární komise a zpráva o předložení věci této komisi byly dotčeny protiprávností, která odůvodnila zrušení uvedeného rozhodnutí.

108 […] OOUPS předložil dne 25. července 2017 věc disciplinární komisi, když jí předložil zprávu podle článku 12 přílohy IX služebního řádu. Disciplinární komise ve svém stanovisku přijatém dne 16. dubna 2018 doporučila sankci ve formě skončení pracovního poměru žalobce bez výpovědní doby. Dne 21. května 2019 byl žalobce předvolán ke slyšení před tripartitní OOUPS předtím, než byla dne 21. srpna uložena první disciplinární sankce […].

109 Po vyhlášení původního rozsudku dne 6. října 2021 a za účelem zajištění jeho výkonu, jak bylo připomenuto v bodech 18 až 20 výše, předvolal tripartitní OOUPS žalobce k novému slyšení. Žalobce předložil připomínky dopisem dne 24. listopadu 2021 a poté se dne 3. prosince 2021 konalo slyšení žalobce, zastoupeného advokátem, prostřednictvím videokonference. Konečně dne 18. ledna 2022 přijal OOUPS napadené rozhodnutí.

110 V bodě 6 posledně uvedeného rozhodnutí tripartitní OOUPS odkazuje na stanovisko disciplinární komise přijaté dne 16. dubna 2018, které bylo ve zmíněném bodě nesprávně označeno datem 27. téhož měsíce. V bodě 49 napadeného rozhodnutí však OOUPS odmítá kritérium opakovaného porušení služebních povinností stanovené v příloze IX služebního řádu, které disciplinární komise zohlednila, protože „rozhodnutí o důtce ze dne 19. listopadu 2010 již není obsaženo v osobním spise [žalobce]“.

111 Z výše uvedeného vyplývá, že po vyhlášení původního rozsudku pokračoval tripartitní OOUPS v disciplinárním řízení ve fázi slyšení žalobce, aniž věc znovu projednal s disciplinární komisí.

112 Jak vyplývá z bodu 62 výše, Tribunál v původním rozsudku rozhodl, že se tripartitní OOUPS dopustil nesprávného právního posouzení, když v rozhodnutí ze dne 21. srpna 2019 vycházel, co se týče opakovaného porušení služebních povinností, z důtky uložené žalobci před skutky, které jsou předmětem uvedeného rozhodnutí, přestože jeho žádosti o výmaz všech odkazů na tuto sankci z osobního spisu bylo vyhověno. Toto nesprávné právní posouzení vedlo tripartitní OOUPS k tomu, že tuto sankci protiprávně zohlednil jako přitěžující okolnost.

113 Z původního rozsudku vyplývá, že se tripartitní OOUPS dopustil nesprávného právního posouzení, kterým je stiženo rozhodnutí ze dne 21. srpna 2019 a odůvodňuje jeho zrušení.

114 Z toho však nelze vyvodit, že k dotčené protiprávnosti došlo až v závěrečné fázi řízení, do které je zapojen tripartitní OOUPS, a sice při přijetí rozhodnutí ze dne 21. srpna 2019. (obdobně viz rozsudek ze dne 22. října 2008, Tzirani v. Komise, F-46/07, EU:F:2008:129, bod 68).

115 V tomto ohledu je třeba podotknout, že zpráva, kterou OOUPS předložil disciplinární komisi za účelem předložení věci, odkazovala na důtku uloženou žalobci rozhodnutím ze dne 19. listopadu 2010. Uvedené rozhodnutí bylo připojeno k uvedené zprávě, v níž se tripartitní OOUPS věnoval této otázce v pěti odstavcích, neboť podle něj tato otázka představovala

disciplinární minulost žalobce. Uvedl v ní, že skutečnost, že žalobce za okolností projednávané věci jednal podobným způsobem, prokazuje, že se z této předchozí sankce nepoučil a nadále upřednostňuje své osobní zájmy před zájmy orgánu. Tripartitní OOUPS z toho vyvodil, že tato skutečnost představuje přitěžující okolnost.

116 V závěru zprávy bylo uvedeno, že žalobce tím, že předložil dvě žádosti o náhradu, které neodpovídaly skutečné péči, jež mu byla poskytnuta, závažně porušil články 11 a 12 služebního řádu, takže toto chování, posuzované ve světle disciplinárního pochybení, které mu bylo již dříve vytýkáno, definitivně narušilo vztah osobní důvěry, jenž měl existovat mezi ním a orgánem. Závěr zprávy byl tedy založen nejen na závažnosti skutků, ale také na konstatování opakovaného porušení služebních povinností.

117 Kromě toho ze stanoviska disciplinární komise vyplývá, že zohlednila sankci uloženou žalobci rozhodnutím ze dne 19. listopadu 2010. V bodech 94 a 95 uvedeného stanoviska totiž disciplinární komise uvedla, že uvedené rozhodnutí žalobci uložilo důtku z důvodu podvodu podobného skutkům v projednávané věci, a kvalifikovala uvedené skutky jako opakované porušení služebních povinností. Jak vyplývá z bodů 97 a 98 stanoviska disciplinární komise, tato komise konstatovala, že žalobce narušil vztah důvěry, který ho vázal ke Komisi, a dospěla k závěru, že přiměřenou sankcí v projednávané věci je ukončení jeho pracovní smlouvy bez výpovědní doby.

118 Zpráva o předložení věci disciplinární komisi a stanovisko této komise jsou tedy dotčeny protiprávností, která odůvodnila zrušení rozhodnutí ze dne 21. srpna 2019.

119 K protiprávnosti proto došlo ve fázi předložení zprávy OOUPS disciplinární komisi.

120 Komise nicméně tvrdí, že stanovisko disciplinární komise není pro tripartitní OOUPS závazné. V podstatě tak tvrdí, že skutečnost, že uvedené stanovisko zohledňuje kritérium opakovaného porušení služebních povinností, nemá vliv na legalitu napadeného rozhodnutí. Mimoto tvrdí, že tripartitní OOUPS má prostor pro uvážení, pokud jde o užitečnost nového projednání s disciplinární komisí za takových okolností, jako jsou okolnosti projednávaného případu, kdy od přijetí rozhodnutí ze dne 21. srpna 2019 nenastala žádná nová skutečnost a jediným důsledkem zrušení tohoto rozhodnutí je nemožnost zohlednit kritérium opakovaného porušení služebních povinností. Tripartitní OOUPS je v tomto kontextu sám s to určit přiměřenou sankci.

121 Jak vyplývá ze systematického výkladu služebního řádu, a zejména z článků 18, 22 a 25 jeho přílohy IX, disciplinární orgán není vázán stanoviskem disciplinární komise, která je poradním orgánem, stran nepopíratelnosti vytýkaných skutečností (rozsudky ze dne 3. června 2015, Bedin v. Komise, F-128/14, EU:F:2015:51, body 23 až 29, a ze dne 10. června 2016, HI v. Komise, F-133/15, EU:F:2016:127, body 147 a 148; viz rovněž rozsudek ze dne 29. ledna 1985, F. v. Komise, 228/83, EU:C:1985:28, bod 16).

122 Kromě toho je třeba poukázat na to, že OOUPS má pravomoc posoudit odpovědnost úředníka jinak než disciplinární komise, jakož i následně vybrat disciplinární sankci, kterou považuje za přiměřenou k potrestání zjištěných disciplinárních pochybení (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 10. září 2019, DK v. ESVČ, T-217/18, nezveřejněný, EU:T:2019:571, bod 71 a citovaná judikatura).

123 Stanovisko disciplinární komise proto není pro tripartitní OOUPS závazné.

124 Projednání s disciplinární komisí je však přesto procesní povinností, kterou má OOUPS.

125 Zaprvé je třeba připomenout, že je-li do disciplinárního řízení zapojena disciplinární komise, tedy pokud s ohledem na ustanovení článků 3 a 11 přílohy IX služebního řádu zahájí OOUPS disciplinární řízení s tím, že toto řízení může vést k uložení přísnější sankce, než je písemné upozornění nebo důtka, je účast disciplinární komise podstatnou náležitostí řízení, neboť představuje okamžik důkladné kontradiktorní diskuze případně doprovázené šetřením, a dále OOUPS následně rozhoduje s ohledem na práci disciplinární komise, tedy s ohledem na její většinové odůvodněné stanovisko, a i na případné rozdílné názory jejích jednotlivých členů, jak vyplývá z článků 12 až 18 téže přílohy. Pokud se tedy OOUPS od stanoviska disciplinární komise odchýlí, musí to podrobně odůvodnit (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 15. prosince 2021, HG v. Komise, T-693/16 P RENV-RX, EU:T:2021:895, bod 170 a citovaná judikatura). Je třeba dodat, že Soudní dvůr rozhodl, že samotné stanovisko disciplinární komise může být předmětem přípustného návrhu na zrušení (rozsudek ze dne 29. ledna 1985, F. v. Komise, 228/83, EU:C:1985:28, bod 16).

126 Zapojení disciplinární komise proto představuje, je-li jí třeba věc předložit jako v projednávané věci, podstatnou náležitost řízení, přičemž úředník, jemuž je na základě tohoto řízení ukládána sankce, musí mít v zásadě možnost zpochybnit stanovisko disciplinární komise, pokud orgán oprávněný ke jmenování (OOJ) přihlíží k jejímu posouzení skutkového stavu (rozsudek ze dne 15. prosince 2021, HG v. Komise, T-693/16 P RENV-RX, EU:T:2021:895, bod 170).

127 Zadruhé je třeba připomenout, že právo každého zaměstnance na to, aby disciplinární komise prošetřila jeho disciplinární spis a seznámila se se všemi vytýkanými skutečnostmi a okolnostmi, za kterých k nim došlo, je základní zárukou dodržování práva na obhajobu (obdobně viz rozsudek ze dne 26. ledna 1995, D v. Komise, T-549/93, EU:T:1995:15, bod 48).

128 Existenci tohoto práva potvrzuje několik záruk stanovených služebním řádem, které má zaměstnanec v rámci disciplinárního řízení.

129 Zaprvé podle čl. 6 odst. 1 přílohy IX služebního řádu je disciplinární komise orgánem složeným paritně (rozsudek ze dne 26. ledna 1995, D v. Komise, T-549/93, EU:T:1995:15, bod 48). Mimoto podle čl. 6 odst. 5 přílohy IX služebního řádu „[d]otčený úředník má právo […] zamítnout účast jednoho z členů v komisi“.

130 Zadruhé je disciplinární komise orgánem, před kterým se zaměstnanec může bránit (obdobně viz rozsudek ze dne 26. ledna 1995, D v. Komise, T-549/93, EU:T:1995:15, bod 48). Za tímto účelem disponuje procesními zárukami. Podle čl. 16 odst. 1 přílohy IX služebního řádu je totiž dotyčný zaměstnanec „vyslechnut komisí; během slyšení může předkládat osobně nebo prostřednictvím svého zástupce písemné nebo ústní připomínky“ a „[m]ůže předvolávat svědky“.

131 Navíc podle čl. 13 odst. 2 přílohy IX služebního řádu má zaměstnanec na přípravu své obhajoby patnáct dnů ode dne obdržení zprávy o zahájení disciplinárního řízení stanovené v čl. 12 odst. 2 přílohy IX služebního řádu. V tomto kontextu má zaměstnanec právo nahlédnout do svého úplného osobního spisu (čl. 13 odst. 1 přílohy IX služebního řádu) a může mu být nápomocna osoba dle vlastního výběru (čl. 13 odst. 3 přílohy IX služebního řádu).

132 V projednávaném případě tripartitní OOUPS věc znovu neprojednal s disciplinární komisí, přestože jí původně věc předložil prostřednictvím předložení zprávy stižené protiprávností, jíž konstatoval Tribunál v původním rozsudku. Tripartitní OOUPS tím, že pouze nezohlednil obsah tohoto stanoviska, ačkoli mohl z uvedeného rozsudku vyvodit, že toto stanovisko bylo rovněž stiženo protiprávností, která odůvodnila zrušení rozhodnutí ze dne 21. srpna 2019, neumožnil

disciplinární komisi, aby pro účely zaujetí svého stanoviska zohlednila výmaz rozhodnutí ze dne 19. listopadu 2010 z osobního spisu žalobce. Tímto postupem tak tripartitní OOUPS zbavil disciplinární komisi možnosti zohlednit výhradně okolnosti, za kterých došlo ke skutečnostem vytýkaným žalobci, a posoudit jejich závažnost.

133 Tripartitní OOUPS proto neumožnil, aby se důkladná kontradiktorní diskuze, právo na níž zakládá řízení před disciplinární komisí, konala při plné znalosti skutečností, které měla tato komise k dispozici, a zbavil žalobce možnosti využít záruk, jež mu umožňují zajistit dodržování jeho práva na obhajobu.

134 Kromě toho tripartitní OOUPS zbavil disciplinární komisi možnosti doporučit sankci na základě posouzení přesných skutkových okolností, které odůvodňovaly předložení věci této komisi. Disciplinární komise tedy nemohla doporučit tripartitnímu OOUPS sankci zohledňující odůvodnění původního rozsudku a uvedené okolnosti.

135 S ohledem na skutečnost, že dodržování práva na obhajobu je základní zásadou unijního práva, která se vztahuje na každou osobu a musí být zajištěna ve všech řízeních, jež mohou vést k přijetí aktu nepříznivě zasahujícího do právního postavení (viz rozsudek ze dne 14. října 2021, Bernaldo de Quirós v. Komise, C-583/19 P, EU:C:2021:844, bod 60 a citovaná judikatura), jakož i na povahu projednání s disciplinární komisí jako podstatné formální náležitosti, nemá skutečnost, že stanovisko není pro tripartitní OOUPS závazné, uvedená v bodě 123 výše, žádný vliv na povinnost tohoto orgánu, aby za účelem splnění povinností vyplývajících z původního rozsudku a podle ustanovení přílohy IX služebního řádu předložil uvedené komisi novou zprávu, jejíž obsah zohledňuje odůvodnění původního rozsudku. Tripartitní OOUPS neměl v tomto ohledu prostor pro uvážení.

136 Z výše uvedeného vyplývá, že při plnění povinností vyplývajících z původního rozsudku byl OOUPS povinen pokračovat v řízení ve fázi předložení věci disciplinární komisi. Nemohl tedy, jak učinil v projednávané věci, pokračovat v tomto řízení v pozdější fázi.

137 Z toho vyplývá, že tripartitní OOUPS porušil podstatnou formální náležitost s ohledem na článek 12 přílohy IX služebního řádu tím, že věc znovu nepředložil disciplinární komisi. Uvedeným porušením tedy nezajistil splnění povinností vyplývajících z původního rozsudku, tak jak k tomu byl povinen na základě článku 266 SFEU, a proto toto ustanovení porušil.

138 Komise nicméně tvrdí, že podle judikatury vada řízení může odůvodnit zrušení rozhodnutí pouze tehdy, pokud by dotčené správní řízení mohlo vést k jinému výsledku, kdyby k uvedené vadě nedošlo. Podle ní přitom žalobce neprokázal, že nové projednání s disciplinární komisí mohlo změnit výsledek dotčeného disciplinárního řízení.

139 Jak nicméně vyplývá z bodu 126 výše, zapojení disciplinární komise do disciplinárního řízení má povahu podstatné formální náležitosti.

140 Z judikatury přitom vyplývá, že porušení podstatné formální náležitosti vede ke zrušení vadného aktu bez ohledu na to, zda toto porušení způsobilo újmu tomu, kdo se jej dovolává, nebo zda správní řízení mohlo vést k jinému výsledku [v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 22. prosince 2008, Gordon v. Komise, C-198/07 P, EU:C:2008:761, body 73 a 74; ze dne 23. března 2000, Gogos v. Komise, T-95/98, EU:T:2000:85, body 53 a 54, a ze dne

11. listopadu 2014, De Nicola v. EIB, F-52/11, EU:F:2014:243, bod 145; viz rovněž obdobně rozsudek ze dne 6. dubna 2022, Mead Johnson Nutrition (Asia Pacific) a další v. Komise, T-508/19, EU:T:2022:217, bod 290].

141 Žalobce tedy nebyl povinen prokázat, že nové projednání s disciplinární komisí mohlo změnit výsledek dotčeného disciplinárního řízení.

142 Tripartitní OOUPS proto porušil článek 266 SFEU a článek 12 přílohy IX služebního řádu. Druhému žalobnímu důvodu je třeba vyhovět a napadené rozhodnutí zrušit, aniž je třeba zkoumat třetí žalobní důvod.

[*omissis*]

Z těchto důvodů

TRIBUNÁL (devátý senát)

rozhodl takto:

1) Rozhodnutí Evropské komise ze dne 18. ledna 2022, kterým byla IP uložena disciplinární sankce ve formě ukončení pracovní smlouvy bez výpovědní doby, se zrušuje.

2) Ve zbývající části se žaloba zamítá.

3) Každý z účastníků řízení ponese vlastní náklady řízení.

Truchot Kanninen Frendo

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 2. října 2024.

Podpisy.